

Mobiilse noorsootöö kontseptsiooni koostööstabel

1. Eesti Linnade ja Valdade Liit

	Ettepanek/küsimus	HTM seisukoht
1.1.	<p>Küsimusi tekitavad aga kontseptsioonist tulenevad kohustused kohalikele omavalitsustele. Vastavalt kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse § 6 lõikele 1 on omavalitsuse ülesanne korraldada noorsootööd, kuid seadusest tulenevalt ei sätestata nõudeid meetodikate osas. Samuti ei viita ka noorsootöö seaduse § 4 ja § 8 konkreetsetele meetodikatele. Kontseptsioon kirjeldab, et kohaliku omavalitsuse ülesanne poliitikakujundajana on planeerida ning eraldada vajalikud ressursid mobiilse noorsootöö elluviimiseks ning poliitika elluviijana määrata mobiilse noorsootöö pakkuja.</p> <p>Paraku jääb kõlama, et kohalikele omavalitsustele antakse täiendav ülesanne konkreetse noorsootöö meetodika rakendamiseks ilma finantsilise lisaressursita. Toetusmeetmeid peab juurde tulema ka riiklikul tasemel, et tagada kvaliteetne teenus kogu kohaliku omavalitsuse piires. Mobiilse noorsootöö puhul tuleb (turvalisuse huvides) rääkida vähemalt kahest töötajast. Hajaasustusega piirkonnas tuleb teenuse pakkumise alustamise planeerimisel arvestada üsna suurte transpordikuludega.</p>	Teadmiseks võetud.
1.2.	<p>Mobiilse noorsootöö sihtrühmaks on 7-26-aastased noored. Kontseptsioonis määratletud sihtrühm on liiga lai ning keskenduda tuleks noortele vanuses 11-19 aastat, sest just selles vanusevahemikus vajavad noored rohkem tuge ja suunamist.</p>	<p>Mitte arvestatud.</p> <p>Mobiilse noorsootöö korraldamine toimub noorsootöö seaduse alusel. Noor on 7-26 aastane füüsiline isik. Prioriteetne sihtrühm on igas kohalikus omavalitsuses erinev ja</p>

	Ettepanek on lisada kontseptsiooni mobiilse noorsootöö prioriteetse sihtrühmana 11-19-aastased noored.	oleneb suuresti piirkonna omapäradest (abiks nende väljaselgitamisel on sotsiaalruumi analüüs). Prioriteetne sihtrühm võib erineda tehtud ettepanekust. Mobiilne noorsootöö on mh ennetava suunitlusega, mis tähendab, et prioriteet on töötada kõigi noortega vanuses 7-26, et vähendada kaldumist riskikäitumisele ja/või NEET-olukorda jõudmisele.
1.3.	Sotsiaalruumi analüüs - ülevaade konkreetsest piirkonnast (nt KOV tervikuna või kitsamalt, nt linnaosa) ja piirkonnas elavate noorte olukorrast ja võimalustest, sh asutustest ja teenustest (nii olemasolevatest kui puuduvatest). Sotsiaalruumi analüüs aitab mõista piirkonna eripärasid, sh piirkonnas valitsevat ebavõrdsust ning noorte käitumise põhjuseid, noore vajadusi ja takistusi toetades seeläbi mobiilse noorsootöö planeerimist ja rakendamist. Kommentaar: Hetkel puuduvad ühised alused ja põhimõtted, millest noorsootöö vaatest võiks sotsiaalruumi analüüsis lähtuda. Kelle roll on seda juhtida ning mis võrgustik sinna juurde kuulub?	Selgitus. Mobiilse noorsootöö aluseks on sotsiaalruumi analüüs, et mõista kindla piirkonna noorte olukorda ja planeerida tegevusi selle vajaduste täitmiseks. Kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse § 6 lõikele 1 on omavalitsuse ülesanne korraldada noorsootööd, teenuste valikul ja rakendamisel on oluliseks lähtepunktiks sotsiaalruumi analüüs, selle juhtimine ning spetsialistide protsessi kaasamine on KOV-i vastutus.
1.4.	Töö internetis - veebipõhises noorsootöös kasutatakse tehnoloogilisi vahendeid ja digitaalmeediat, kas tööriistana, tegevusena või võimalusena sisu pakkuda. Ettepanek: Kuna mõiste "töö internetis" on võõras, teeme ettepaneku muuta see "veebipõhiseks noorsootööks" või otsida veel alternatiive.	Mitte arvestatud. Väljend "töö internetis" on Eestis mobiilse noorsootöö läbiviimisel ning sellele viidates olnud kasutusel juba alates aastast 2012 (kui mitte varem). Mobiilset noorsootööd käsitlevates dokumentides ja üliõpilastöodes on väljend jäänud aja jooksul samaks. Ühtluse ja arusaadavuse säilitamiseks on oluline kontseptsiooni praegu jätta mõiste "töö internetis".
1.5.	Kogukond - mingis piirkonnas elav, teatud sotsiaalsete suhete võrgustikuga seotud inimrühm. Kommentaar: Vastavat mõistet võiks täpsustada, sest vajab laiemat seletust ning sisu.	Arvestatud. Viidatud definitsioon on koostatud EKI toel, täpsustatakse Rahvatervishoiu sõnastikus väljatoodu abil.
1.6.	Lehekülj 4 punktis 1.4. on mobiilse noorsootöö ühe meetodina nimetatud grupitööd, mille raames noored omandavad erinevaid pädevusi (sh	Mitte arvestatud. Meetodite kirjeldamisel ei tooda välja spetsiifilisi koostööpartnereid, kellega peab

	teadmisi, oskusi ja hoiakuid). Ettepanek on siin nimetada koostööd koolidega, sest siis on võimalik ennetada ja märgata mitmeid probleeme ning pakkuda läbi mitteformaalsete tegevuste tuge neile noortele, kes seda kõige rohkem vajavad.	meetodi rakendamisel koostööd tegema. 1.4 lõigus räägitakse üldisemalt koostöö tegemisest koostööpartnerite ja sidusvaldkondadega, milleks võivad lisaks koolile olla ka teised asutused ning teenused. Valik, kellega ja kuidas koostööd teha sõltub piirkonnast ning selle võimekusest.
1.7.	Lehekülg 4 punkt 1.4.5. osas teeme ettepaneku arusaadavuse nimel võrgustikutöö mõiste üle vaadata, võiks jaguneda kaheks. Samas klausel <i>luuakse usalduslik suhe</i> - leiame, et seda ei tee võrgustikutöö, vaid individuaalne lähenemine, üks-ühele meetod, mida teeb mobiilne noorsootöötaja.	Mitte arvestatud. Noorsootöös on võrgustikutöö mõiste juurdunud kui spetsialistide omavaheline koostöö, mis annab head võimalused noore toetamiseks. Usalduslik suhe luuakse siinkohal spetsialistide vahel, kes võrgustikus osalevad.
1.8.	Lehekülg 5 punkt 2.1 lõikes 2.1.1. on kirjas, et toetab mobiilse noorsootöö kavandamist ja arendustegevuste elluviimist kohalikus omavalitsuses. Milline saab olema vastav tugi ja milles see väljendub?	Selgitus. Mobiilse noorsootöö kavandamise ja arendustegevuste elluviimise toetamiseks on planeeritud kohalike omavalitsuste spetsialistide koolitamine. Koolitus on suunatud mobiilset noorsootööd rakendavatele või selle rakendamist planeerivatele KOV-idele ja saab olema selles asuvatele noorsootöö asutuste töötajatele tasuta. Haridus- ja Noorteamet viib läbi hanke, mille eesmärgiks on leida partner, kes koordineerib piirkondade (kus on NEET-olukorras noorte osakaal kõrge) toetamist mobiilse noorsootööga alustamisel, läbiviimisel ja arendamisel. Lisaks töötatakse välja arenguprogramm mobiilsetele noorsootöötajatele ja NEET-olukorras noortega töötavatele spetsialistidele.
1.9.	Lehekülg 7 on öeldud, et kontseptsiooni väljundiks on mobiilse noorsootöö tegevuskava loomine, sh mobiilse noorsootöö elluviimise käigus rolliselguse hoidmine. Palume selgitada,	Selgitus. Konkreetsed tegevused peegelduvad tegevuskavas, sh rahastust puudutav. Tegevuskava eesmärgiks on riiklikult kokku leppida ja välja kommunikeerida

	mida siin on täpsemalt mõeldud? Kas see on seotud erinevate rahastustega?	järgmised sammud, mida tehakse mobiilse noorsootöö arendamiseks.
1.10.	Milline on mobiilse noorsootöö kontseptsiooni prognoositav kehtivuse aeg? Kas see periood on seotud noortevaldkonna arengukavaga ehk kuni 2035. aastani?	Selgitus. Kontseptsioon on tähtjatu, kuid kontseptsioon vaadatakse üle ja täiendatakse kui selleks vajadus tekib.

2. Haridus- ja Noorteamet

2.1.	Kontseptsiooni leheküljel 2 nimetatakse mõiste „mobiilne noorsootöö“ selgitusel sulgudes tänavatööd. Teeme ettepaneku kasutada tänavatöö asemel „töö avalikus ruumis“. Töö avalikus ruumis hõlmab endas rohkem, kui tänavatööd ning antud mõistet on sarnaselt kasutatud ka kogu ülejäänud kontseptsioonis.	Arvestatud.
2.2.	Kontseptsioonis on noortele lahenduste leidmisel rõhku pandud sellele, et seda tehakse koostöös sidusvaldkondadega. Samas leiame, et paljud noored jäävad ka noorsootööst kõrvale ja see omakorda pärsib nende arenguvõimalusi. Teeme ettepaneku kaaluda selgemini välja tuua, et lahenduste leidmine toimub ka noorsootöö võimalustes osalemise kaudu. Näiteks huvihariduses, laagris, malevas või kasvõi rahvusvahelises vabatahtlikus teenistuses osalemist silmas pidades. Oluline on mõelda, kuidas kirjeldatud süsteemis noorsootöövõimalusteni (eriti nendeni, mida ANK ise ei paku) jõutakse, kuna täna võib noorsootöö olla kohalikul tasandil väga killustatud, kuid samas kõrvale jäänud noorele sellegipoolest väga häid kaasamisvõimalusi ja lahendusi pakkuv.	Arvestatud.
2.3.	Kes hindab mobiilse noorsootöö kvaliteeti ja kuidas (näiteks kas võiks tulevikus olla see osa KOV noorsootöö kvaliteedihindamisest)?	Selgitus. Selleks, et hinnata mobiilse noorsootöö kvaliteeti tuleb seda esmajoones üleriigiliselt sarnastel alustel rakendada hakata.

		Noorsootöö kvaliteedihindamises on täna mobiilne noorsootöö ühe võimalusena välja toodud ennetustegevuste all kahes punktis. Üks indikaator on sellele suunatud järgmises sõnastuses: <i>KOV pakub mobiilse noorsootöö teenust riikliku kontspetsiooni alusel.</i>
2.4.	Kas ja kui siis kes korraldab mobiilse noorsootöö alast väljaõpet ja täienduskoolitust?	<p>Selgitus.</p> <p>Mobiilse noorsootöö koolituste pakkumise juures on kuni aastani 2029 juhtroll Haridus- ja Noorteametil (ESF vahenditest läbi nelja arenguprogrammi). Samuti on koostöös Eesti Noorsootöötajate Koguga loodud võrgustik, mille üheks eesmärgiks on mobiilsete noorsootöötajate koolitamine.</p> <p>Noorsootööalase kõrghariduse aluseks on kutsestandardid ja sealsete pädevuste saavutamine.</p>

Vastused koostanud:

Annika Viibus, HTM – huvihariduse ja noorsootöö peaekspert;

Marten Penu, HARNO – mobiilse noorsootöö peaekspert.